

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 544/2014-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. decembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť P. L., zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Peružekom, Radlinského 1, Hlohovec, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 7/2005 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. L. na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 7/2005 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 7/2005 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. P. L. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (tisíc eur), ktoré je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Nitra je povinný uhradiť P. L. trovy konania v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. Petra Peružeka, Radlinského 1, Hlohovec.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 544/2014-7 z 9. septembra 2014 prijal na ďalšie konanie sťažnosť P. L. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 7/2005.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 1119/2014 doručeným ústavnému súdu 28. októbra 2014, v ktorom uviedol:

„... Pod sp. zn. 16 C 7/2005 je na Okresnom súde Nitra vedené konanie vo veci navrhovateľa P. L., proti odporcovi Krajské riaditeľstvo Policajného zboru Nitra, o náhradu škody. Návrh v tejto veci bol podaný dňa 23.5.2003, avšak nakoľko neobsahoval náležitosti riadneho návrhu na začatie konania, bol vedený v registri nejasných podaní

pod sp. zn. 11 Nc 3388/03. Po odstránení nedostatkov a v nadväznosti na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 5 Co 65/2004-53 zo dňa 31.5.2004, v ktorom sa konštatuje, že prvostupňovým súdom vytýkané nedostatky návrhu nebránia pokračovať v konaní, bola vec dňa 7.1.2005 prevedená do registra C pod sp. zn. 16 C 7/2005. Súd v tomto konaní najskôr úpravou zo dňa 25.1.2005 vyzýval na zaplatenie súdneho poplatku a následne rozhodoval o žiadosti navrhovateľa o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a o ustanovení bezplatného právneho zástupcu z radov advokátov, ktorej uznesením č. k. 16 C 7/2005-65 zo dňa 5.4.2005 nevyhovel. Na základe odvolania navrhovateľa bolo uvedené rozhodnutie uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 25 Co 75/2005-73 zo dňa 31.5.2005 zrušené a vec dňa 22.7.2005 vrátená na ďalšie konanie. Sudkyňa, ktorej bola vec v tom čase pridelená, vznesla námietku zaujatosti a uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 8 NcC 31/2005-86 zo dňa 21.11.2005 bola z prejednávania veci vylúčená, preto bola vec dňa 6.12.2005 pridelená náhodným výberom novej zákonnej sudkyňi M. M.. Sudkyňa rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu v rozhodnutí č. k. 25 Co 75/2005-73, si postupne v priebehu roka 2006 zabezpečila ďalšie potrebné podklady k opätovnému rozhodnutiu a uznesením č. k. 16 C 7/2005-108 zo dňa 2.5.2007 neustanovila navrhovateľovi bezplatného právneho zástupcu. Aj voči tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie a preto bol spis dňa 6.6.2007 predložený Krajskému súdu v Nitre, ktorý prvostupňové rozhodnutie uznesením č. k. 9 Co 129/2007-130 zo dňa 28.8.2007 zrušil. Následne Okresný súd v Nitre uznesením č. k. 16 C 7/2005-133 zo dňa 7.12.2007 navrhovateľovi právneho zástupcu na zastupovanie v predmetnom konaní ustanovil. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa. 28.1.2008. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ svojim podaním zo dňa 10.2.2008 uviedol, že doteraz podaný návrh považuje za bezpredmetný, pričom riadnym návrhom bude ten, ktorý advokát vyhotoví podľa jeho pokynov a zakomponuje do neho všetko odškodné, ktorého sa domáha, dňa 14.5.2008 sudkyňa vyzvala právneho zástupcu M. K. na predloženie, riadneho návrhu na začatie konania, dňa 5.6.2008 ho urgovala a žiadala, aby sa vyjadril i k námietkam navrhovateľa v podaní zo dňa 3.6.2008, v ktorých vyjadroval nespokojnosť s prácou advokáta a žiadal o ustanovenie iného právneho zástupcu. Keďže zástupca navrhovateľa návrh ani vyjadrenie v stanovenej lehote nepredložil, bol dňa 15.7.2008 opätovne urgovaný pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Doplnenie návrhu na začatie konania a vyjadrenie bolo súdu doručené až dňa 8.8.2008. Následne súd dňa 15.8.2008 nariadil

doručenie návrhu odporcovi a v súlade s § 114 ods.3 OSP ho vyzval na zaslanie písomného vyjadrenia. Vyjadrenie odporcu k návrhu bolo súdu doručené dňa 17.9.2008 a spis predložený sudkyňi na oboznámenie sa s jeho obsahom a zváženie ďalšieho procesného postupu. Zákonná sudkyňa úpravou zo dňa 14.11.2008 nariadila dôkaz výsluchom navrhovateľa a za týmto účelom zaslala spis dňa 20.11.2008 Okresnému súdu Piešťany. V čase, kedy sa spis nachádzal na Okresnom súde Piešťany, sa tunajší súd zaoberal žiadosťou navrhovateľa o ustanovenie iného právneho zástupcu. O návrhu na zmenu právneho zástupcu súd rozhodol uznesením č. k. 16 C 7/2005-191 zo dňa 6.3.2009 tak, že ho zamietol. Voči rozhodnutiu podal navrhovateľ odvolanie a Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 8 Co 79/2009-209 zo dňa 30.4.2009 prvostupňové rozhodnutie potvrdil. V tom čase vo veci konala ďalšia zákonná sudkyňa D. M., ktorej bola vec pridelená po odchode sudkyne M. M. Spis sp. zn. 16 C 7/2005 sa vrátil z dožiadaného súdu v Piešťanoch dňa 5.8.2009, pričom zo zápisnice o výsluchu navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľ nesúhlasil s výsluchom pred dožiadaným súdom a trval na tom, aby bol osobne vypočutý procesným súdom. Dňa 7.5.2009 podal právny zástupca M. K. žiadosť o zrušenie svojho ustanovenia, ktorú odôvodnil tým, že klient na neho podal trestné oznámenie a viacero sťažností na Slovenskú advokátsku komoru. Spis sa v tom čase nachádzal na Okresnom súde v Piešťanoch a vrátil sa až dňa 5.8.2009. Následne bol spis sp. zn. 16 C 7/2005 zapožičaný Ústavnému súdu SR, odkiaľ bol vrátený dňa 14.9.2009. V ten istý deň bola urgovaná správa z OR PZ Nitra, v akom štádiu sa nachádza riešenie trestného oznámenia na K. Dňa 9.11.2009 bolo zistené, že podanie navrhovateľa, označené ako trestné oznámenie, bolo postúpené Slovenskej advokátskej komore a preto súd úpravou zo dňa 25.11.2009 žiadal správu zo SAK ohľadne stanoviska k vybaveniu sťažností na advokáta K., ktorá bola potrebná pre posúdenie opodstatnenosti a rozhodnutie o jeho žiadosti o zrušenie ustanovenia za zástupcu navrhovateľa. Súd po posúdení opodstatnenosti žiadosti navrhovateľa o zrušenie ustanovenia M. K. za zástupcu v tejto veci, uznesením č. k. 16 C 7/2005-236 zo dňa 5.2.2010 ustanovenie K. zrušil a ustanovil mu za zástupcu Centrum právnej pomoci Bratislava. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.3.2010. Následne súd uznesením č. k. 16 C 7/2005-244 zo dňa 19.3.2010 vyzval ustanoveného zástupcu na doplnenie návrhu. Dňa 16.4.2010 Centrum právnej pomoci podalo na súd žiadosť o zrušenie ustanovenia, ktoré odôvodnilo tým, že navrhovateľ nie je

ochotný komunikovať s právnikmi Centra, podal na ich postup sťažnosť, čím sa narušila dôvera medzi navrhovateľom a ustanoveným zástupcom. Z rovnakých dôvodov nebolo možné ani doplniť žalobu, keďže nezískali od navrhovateľa potrebné informácie. Na žiadosť súdu boli dňa 7.7.2010 z Centra právnej pomoci zaslané listinné doklady týkajúce sa podanej sťažnosti zo dňa 1.4.2010 a výsledku jej prešetrenia. Súd uznesením č. k. 16 C 7/2005-268 zo dňa 4.11.2010 návrh Centra právnej pomoci o zrušenie zastupovania navrhovateľa zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 1.12.2010. Dňa 30.12.2010 súd opätovne vyzval CPP na doplnenie podania navrhovateľa, na čo reagovalo CPP podaním zo dňa 2.2.2011, v ktorom žiadalo o predĺženie lehoty na doplnenie s tým, že opätovne žiadajú o zrušenie zastupovania navrhovateľa, ktorý sa aj sám dožaduje zrušenia zastupovania. Následne CPP podaním zo dňa 12.4.2011 oznámilo súdu, že navrhovateľ odmieta s nimi komunikovať a odmieta i právne zastúpenie, preto nevedia zabezpečiť ochranu záujmov navrhovateľa. Dňa 11.5.2011 navrhovateľ sám podal doplnený a upresnený návrh vo veci samej, preto ho súd vyzval, či sa v ďalšom konaní mieni zastupovať sám a netrvať na zastúpení CPP. Navrhovateľ dňa 18.7.2011 oznámil, že nechce, aby ho ďalej zastupovalo Centrum právnej pomoci a na výzvu súdu zo dňa 22.9.2011, aby oznámil, či žiada ustanoviť iného zástupcu, alebo chce zrušiť ustanovenie CPP za zástupcu s tým, že vo veci bude konať sám, bez právneho zastúpenia, dňa 9.10.2011 oznámil, že sa nechce zastupovať sám a žiada o ustanovenie iného právneho zástupcu. Súd preto uznesením č. k. 16 C 7/2005-297 zo dňa 30.11.2011 zrušil ustanovenie CPP a ustanovil navrhovateľovi za zástupcu advokáta M. M. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.1.2012. Dňa 27.2.2012 sa nový právny zástupca oboznámil s obsahom spisového materiálu a dňa 14.8.2012 doplnil návrh vo veci samej a zároveň požiadal o pribratie ďalších účastníkov do konania na strane odporcu. Uznesením č. k. 16 C 7/2005-312 zo dňa 23.11.2012 súd návrhu vyhovel a pripustil vstup ďalších označených odporcov do konania. Voči tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie a po vykonaní úkonov v zmysle § 209a OSP bol spis dňa 29.5.2013 predložený Krajskému súdu v Nitre na rozhodnutie. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 5 Co 173/2013-336 zo dňa 31.5.2013 odvolanie odmietol a spis vrátil tunajšiemu súdu dňa 8.7.2013. Rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 3.9.2013. Následne si súd úpravou zo dňa 25.9.2013 vyžiadaval z Ministerstva vnútra SR zriaďovacie listiny pribratých účastníkov konania

z dôvodu posúdenia ich právnej subjektivity, ktoré boli súdu zaslané dňa 4.10.2013 a 10.10.2013. Po oboznámení sa s ich obsahom sudkyňa dňa 20.1.2014 vytýčila vo veci termín pojednávania na 25.4.2014. Na tomto pojednávaní bol návrh v časti uplatneného nároku vzatý späť a súčasne právny zástupca navrhovateľa podal návrh na pribratie ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu. Pojednávanie bolo odročené na 25.6.2014, pričom súd dňa 14.5.2014 uznesením č. k. 16 C 7/2005-362 zo dňa 14.5.2014 pripustil prístupenie ďalšieho účastníka do konania. Nakoľko toto rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť do termínu pojednávania, bolo pojednávanie stanovené na 25.6.2014 zrušené. Voči uzneseniu o pripustení prístúpenia ďalšieho účastníka do konania bolo podané odvolanie, preto po vykonaní úkonov v zmysle § 209a OSP bola dňa 11.9.2014 vypracovaná predkladacia správa a spis súd dňa 22.9.2014 predložil Krajskému súdu v Nitre.

Z obsahu spisu vyplýva, že podanie sťažovateľa pôvodne nespĺňalo náležitosti riadneho návrhu v zmysle príslušných ustanovení OSP, preto súd musel najskôr odstraňovať jeho nedostatky a postupom podľa § 43 OSP vyzývať navrhovateľa na odstránenie väd podania. Nie z dôvodu nečinnosti súdu, ale najmä pre množstvo rôznych procesných návrhov navrhovateľa, ktorými upravoval predmet konania, domáhal sa priznania oslobodenia od súdnych poplatkov, ustanovenia bezplatného právneho zástupcu, žiadal o pripustenie ďalších účastníkov konania, ktorými podaniami sa súd musel zaoberať, nebolo možné začať konať v merite veci. Potom, ako súd ustanovil navrhovateľovi bezplatného právneho zástupcu, ktorý mohol podania navrhovateľa kvalifikovane upraviť, navrhovateľ začal namietat postup svojho právneho zástupcu a opakovane sa domáhať jeho výmeny. Sám, nezávisle od svojho právneho zástupcu, robil vlastné podania týkajúce sa veci samej, ktoré neboli celkom v súlade s podaniami právneho zástupcu, čo malo za následok, že nedošlo k ujasneniu a riadnemu vyšpecifikovaniu uplatnených nárokov navrhovateľa. Uvedené okolnosti nepochybne ovplyvnili celkovú dĺžku konania, pričom k tomu podstatnou mierou prispel sám navrhovateľ svojim prístupom k veci, k spolupráci s ustanoveným právnym zástupcom i svojimi častými zmätočnými podaniami a požiadavkami.

Žiadame, aby vyššie uvedené skutočnosti boli pri rozhodovaní zohľadnené, pričom rozhodnutie vo veci ponechávame na úvahu Ústavného súdu SR...“

Z obsahu sťažnosti a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 16 C 7/2005 ústavný súd zistil rovnaké skutočnosti, čo sa týka predloženej chronológie, aké uviedol okresný súd, preto ich považoval za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov..., ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (IV. ÚS 15/03, I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03), v súlade s ktorou možno za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v konkrétnom posudzovanom prípade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej neistoty zákonom dovoleným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (III. ÚS 127/03).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokováanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že spory o náhradu škody tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub prípadnej faktickej náročnosti prerokováanej veci. Ústavný súd súčasne nezistil, že by išlo o právne zložitú vec.

2. Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. hodnotenia prípadných zbytočných priet'ahov v konaní, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania v podstatnej miere prispeli aj okolnosti na strane s'ťažovateľa. Návrh s'ťažovateľa na začatie konania nemal zákonom požadované náležitosti, s'ťažovateľ menil návrh na začatie konania, bolo potrebné niekoľkokrát rozhodovať o návrhoch s'ťažovateľa na ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov, o návrhoch s'ťažovateľa na zmenu právneho zástupcu a o návrhoch na pribratie ďalších účastníkov do konania.

Ústavný súd pri hodnotení postupu s'ťažovateľa bral do úvahy to, že ako účastník konania nesporne má právo na tieto procesné úkony, ktoré urobil. Za priet'ahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť

oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03). V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľom uplatnených procesných právach ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prieťahov v konaní okresného súdu (obdobne III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania 11 rokov a 6 mesiacov, z toho na okresnom súde 10 rokov a 4 mesiace, je už samo osebe neprimerané.

Ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol neefektívny, čo vyplýva predovšetkým z toho, že Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) zrušil uznesením č. k. 5 Co 65/2004-53 z 31. mája 2004 uznesenie okresného súdu č. k. 11 Nc 3388/03-38 z 12. decembra 2003, ktorým okresný súd odmietol návrh sťažovateľa na začatie konania z dôvodu neodstránenia väd podania. Krajský súd uznesením č. k. 25 Co/75/2005-73 z 31. mája 2005 zrušil uznesenie prvostupňového súdu o nepriznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku. Uznesením krajského súdu č. k. 9 Co 129/2007-130 z 28. augusta 2007 bolo zrušené uznesenie prvostupňového súdu, ktorým sťažovateľovi nebol ustanovený zástupca z radov advokátov. Do dnešného dňa nie je vec právoplatne skončená.

Uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu v § 100 ods. 1 OSP, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu, ktorý mal smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02) a jeho neefektívna činnosť mala rozhodne vplyv na doterajšiu dĺžku konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je ním vedené pod sp. zn. 16 C 7/2005, došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd zistil porušenie označeného základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 7/2005, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza s'ťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

S'ťažovateľ vo svojej s'ťažnosti žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov v nej uvedených.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý

vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy aj priznanie finančného zadosťučinenia. Pri jeho určení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 7/2005, berúc do úvahy konkrétne okolnosti danej veci, považoval priznanie sumy 1 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Pri priznaní primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd zbral do úvahy aj tú skutočnosť, že aj sťažovateľ v podstatnej miere prispel k predĺženiu konania na okresnom súde. Sťažovateľov návrh na začatie konania mal vady, sťažovateľ menil návrh na začatie konania, viackrát požiadal o zmenu právneho zástupcu z radov advokátov, menil okruh účastníkov konania. Dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľom uplatnených procesných právach ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prietahov v konaní okresného súdu.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľa trovy konania vyčíslil sumou 426,12 €, a to za 3 úkony právnej služby (prevzatie právneho zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie – sťažnosť, stanovisko k vyjadreniu okresného súdu).

Ústavný súd podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) priznal sťažovateľovi náhradu trov konania. Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2013 v sume 804 €. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom

súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2014 (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 134 €. Ďalej má právny zástupca sťažovateľa aj nárok na náhradu režijného paušálu 8,04 € za jeden úkon podľa vyhlášky. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, spolu predstavuje sumu 284,08 €. Ústavný súd nepriznal právnomu zástupcovi sťažovateľa odmenu za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) z dôvodu, že išlo o úkon neefektívny, ktorý neprispel k ďalšiemu objasneniu vecí.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2014